

Stockholms-Gillet

Gille-Tidender Årgång 20 Nummer 1 2015

Stockholms-Gillet Midvintergille 2015

äger rum torsdagen den 5 mars kl. 17.30
på Armémuseum, Riddargatan 13, Stockholm

Ingång genom huvudentrén från Riddargatan 13, där garderob finns för ytterkläder. Samling sker i hörsalen på 4 trappor; det finns hiss. Där hälsas Stockholms-Gillet's medlemmar välkomna av en representant för museiledningen, som berättar kort om museet och Artillerigården. Kvällens huvudtalare är 1. intendenten vid museet Thomas Roth, som talar om officeren och arkitekten Fredrik Blom, en man vars gärning satte djupa och bestående avtryck i stadsbilden (se särskild artikel).

Omkring kl. 19 går vi ned till garderoben, tar med ytterkläderna och beger oss inom huset till restaurang Borggården, där vi serveras en kall tallrik med svenska läckerheter, bland annat gubbröra på kavring, skagenröra, laxtartar på kallrökt och gravad lax med forellrom, varmrökt lax med dill- och citronmajonnäs, liten biff à la Lindström med dijonsenapskräm och västerbottenpaj. Priset för Midvintergillet är 440 kronor, vilket inkluderar mat samt vatten eller lättöl. Snaps, vin och kaffe kan dessutom köpas i baren på plats.

Anmälan sker genom att sätta in avgiften på Stockholms-Gillet's pluskonto 1381-3 så att den är Gillet tillhanda senast den 26 februari. Ange avsändare, tel.nr och ev. specialkost. Först till kvarn gäller. Frågor kan besvaras av intendenten Urban Schwalbe 0708-101 965 och munskänken Katarina Leijonhufvud 0708-401 602.

Fokus på Fredrik Blom

Fredrik Blom, 1781–1853, överstelöjtnant och professor, hör till den lilla skara arkitekter som verkligen givit bestående avtryck i Stockholm, men också på andra håll i landet. Han var den främste

arkitekten under Karl XIV Johans regering och hade i hög grad kungens förtroende. Många av hans verk hade anknytning till militära anläggningar, som Kastellet på Kastellholmen och flera byggnader på Skeppsholmen, bland dem Skeppsholmskyrkan, som ju numera är konsertlokal och fått namn efter körledarlegendaren Eric Ericson.

Eric Ericsonhallen.

På Södra Djurgården fanns många av hans verk, som Rosendals Slott och Oakhill. Borgen på Gärdet är ett exempel på Bloms banbrytande idé om monteringsfärdiga trähus.

I universitetsområdet i Frescati ligger Bloms hus, som i dag inrymmer rektorsämbetets lokaler. Blom arbetade också med Garnisonssjukhuset vid Hantverkargatan, numera landstingets hus. Kanske är just detta utmärkande för den riktigt klassiska byggnadskonsten från olika tidsepoker,

att bevaras men också kunna användas och anpassas till nya ändamål och behov.

Om Blom och hans insatser har Thomas Roth, en av Gillets tidigare stipendiater, skrivit en vacker och insiktsfull bok, "Fredrik Blom: Karl Johans arkitekt" (2009). Bättre ciceron till Fredrik Bloms och Karl Johanstidens Stockholm kunde vi inte önska oss.

Stipendier 2014

Av totalt 19 sökande utsågs i september 2014 fem stipendiater, som fick 20 000 kr vardera: Henrik Andersson för att långsiktigt bevara arkivet efter organisationen Arkiv Samtal, Ida Dicksson och Lena Knutsson Udd för kartläggning av petroleum-industrins historia ur ett Stockholmsperspektiv, Petra Grömingar för tryckbidrag för en bok om "The Green Man", Sören Johansson m.fl. för projektstöd till bok om Södra Ängby samt föreningen Avanti! Framåt! för projektet "Vårt 80-tal", som tar upp en viktig aspekt ur Stockholms byggnadshistoria och bostadspolitik från 1980-talet och fram till våra dagar.

Nya medlemmar

Totalt tillkom 29 nya medlemmar under 2014. I januari 2015 invaldes ytterligare sju: *Håkan Berglind, Hans Dyblén, Lars Hyllengren, Åsa Jöns-son, Anna-Stina Malmberg-Höglund, Conny Roth* och *Per Storhammar*.

Gillet hälsar de nya varmt välkomna och hoppas att de ska trivas i vår krets!

Har du någon lämplig kandidat, född i Stockholm, som du och ytterligare en medlem vill föreslå, kontakta då intendenten! Inval sker vid rådsmötena i januari, april och september.

Kontakt med Gillet

Vår hemsida www.stortorgetjulmarknad.com utvecklas successivt och har numera blivit mycket etablerad. Under julmarknadstid fick vi över tusen unika besökare per dag! Vi har också varit aktiva på Facebook med över tusen gillanden. Vi håller nu hemsidan aktuell, men låter aktiviteten på Facebook vila tills nästa marknad.

För direktkontakter använd gärna epost till stockholmsgillet@telia.com eller ring Gillets kanslitelefon 08-411 26 48 eller intendentens mobiltelefon 0708-10 19 65. Du når oss alltså lätt!

Om Du har epostadress och mobiltelefon, meddela gärna kansliet detta, det underlättar vid kontakt, t.ex. vid överbokningar. Med en e-postlista till medlemmarna får vi lätt ut extrainformation.

Medlemsavgiften för 2015

Inbetalningskort skickades ut med Gille Tidender i höstas. För dem som ännu inte har betalat, så bifogas ett nytt inbetalningskort. Vissa inbetalningar har på grund av ofullständiga uppgifter varit svåra att spåra. Har du betalat men ändå fått påminnelse med denna tidning, kontakta då vänligen kansliet, så vi kan reda ut det!

Ny i rådet lovar guidad tur

Kristina Ljunggren, domkyrkokaplan och rådsledamot:

”Efter uppväxten i Stockholms södra förorter har jag haft mina bopålar på samtliga malmar, i allt från kulturhus i Vitabergsparken till nyproduktion, och i såväl Katarina som Maria församlingar. Sedan tretton år tillbaka har jag förmånen att bo på Gamla stans vackraste gata; den kuiperade och något slingriga Prästgatan, där musiken från vaktparaden taktfast ackompanjerar lunchen i vårt kök. Det gamla kaplanhuset vilar på den gamla stadsmuren, ännu synlig i vår källartrapp.

Att arbeta som domkyrkokaplan i Storkyrkan och bo i ett hus, på vars grund präster bott i århundraden, berikar och stämmer till eftertanke. I ett fjärran då, var Gamla Stan en ö med enbart båtförbindelser. Idag är hela världen representerad utanför våra fönster, liksom i kyrkan där jag och mina kollegor fått predika och lyssna till själars hemligheter i mer än 700 år. Välkomna in så bjuder jag på en guidad tur under valven!”

Gillet får en ny intendent

Urban Schwalbe har varit Gillets intendent sedan 2007 och det är nu dags för byte. Efterträdare blir överstelöjtnant Thomas Johansson som presenterar sig så här:

”Jag är en snart pensionerad officer från Livgardet. När jag fick frågan om jag var intresserad att söka tjänsten som intendent på Stockholms-Gillet blev jag både nyfiken och hedrad. Efter en trevlig intervju fick jag till

min stora glädje beskedet att tjänsten var min. Jag kommer under större delen av detta år att gå i lära hos Urban Schwalbe för att ta över inför

kommande julmarknad. Med stor ödmjukhet tar jag mig an uppdraget och hoppas att jag kan motsvara förväntningarna.

Jag är 60 år, gift sedan 37 år med Rose-Marie, har två barn och sex barnbarn. Vi bor numera, sedan barnen lämnat boet, i Stockholms skärgård. Jag är utbildad intendent vid Försvarshögskolan och har läst en rad samhällsvetenskapliga ämnen vid högskola. Jag är en inbiten föreningsmänniska som haft många styrelseuppdrag. Jag är entusiastisk hobbysnickare med tre hus på mitt samvete, jag åker motorcykel tillsammans med min fru och ägnar mig åt jakt och skytte. Historia är ett intresse av mer stillsam karaktär.”

Julmarknaden på tio i topp

Julmarknaden är nu genomförd med fortsatt gott resultat för Gillets del. För bodhyresgästerna har det varit klart bättre än förra året. Vädret, med få ruskdagar, har säkert inverkat positivt. Men visst hade litet snö ökat julstämningen!

Årets julmarknad kom till vår glädje upp på Tio i topp-listan över Europas julmarknader! Det ökade uppmärksamheten i media. Många marknadsbesökare refererade till allt positivt som skrivits om den. Vår marknad är väl inarbetad, inte minst inom turistnäringen. T o m. särskilda båtturer på Mälaren har i år arrangerats med julmarknaden som mål. Inslaget av utländska turister har kanske avtagit något; krisen i Ryssland sätter sina spår.

Marknaden 2014 invigdes av presidenten för Svea hovrätt Fredrik Wersäll. Tomteorkestern medverkade som vanligt. Under några helger förekom uppskattade sånguppträdanden på trappan till Nobelmuseet, bl.a. en fin barnkör, Music Kidz, och en musikklass genomförde ett sedvanligt Luciatåg. Lite oväntat valde statsminister Stefan Löfven samma trappa för sitt jultal till svenska folket.

Vår marknad kan bjuda på allt!

Åldermannen: ett spännande år väntar oss

Alla Systrar och Bröder i Stockholms-Gillet önskas en god fortsättning på 2015. När detta skrivs är det några grader minus och snön faller ymnigt. Det är långt till våren, men det blir ljusare för varje dag och snön lyser upp. En skidtur på Gärdet, långfärdsskridskor på Brunnsviken eller en skön promenad runt Djurgården tillhör vinterns nöjen för många stockholmare. Den mörka årstiden ger också tillfälle att botanisera bland de fina utställningar, som finns på Stockholms många museer. Jag vill även slå ett slag för konserter och andra musikupplevelser bland annat i våra kyrkor. Alltså, ta till vara allt det som Stockholm nu erbjuder!

Den senaste tiden har varit politiskt turbulent. Det blir spännande att se vad den nya majoriteten i Stockholms stadshus kommer att vidta för åtgärder för att bevara och utveckla vår fina stad. Stockholm är en av de storstadsregioner i Europa som har den starkaste tillväxten. Detta kräver ett ökat bostadsbyggande och utbyggda kommunikationer. Men var finns det plats för fler bostäder, på innerstadens grönområden, på taket av gammal bebyggelse, eller bara i Stockholms kranskommuner?

När det gäller kommunikationerna ligger utbyggnaden av tunnelbanan ganska långt fram i tiden. Förbifart Stockholm och Bromma flygplats har starka förespråkare men också motståndare. Dessa frågor berör inte bara oss stockholmare. Därför hoppas jag att politiker och tjänstemän i förvaltningarna samverkar med andra berörda och finner lösningar som är till nytta och glädje för hela regionen, ja hela landet.

Med spänning väntar jag också på hur politikerna i Stadshuset ser på ombyggnaden av Slussen. Visst brådskar det med åtgärder när

det gäller vattenflödena från Mälaren. Men är det för sent att fundera på en tunnel för tunnelbanan mellan Gamla Stan och Slussen? Och behövs verkligen bussgaraget i Katarinaberget när man har beslutat om tunnelbana till Nacka? Ännu är knappast sista ordet sagt i dessa frågor!

En i tiden mer näraliggande fråga är planerna på ett Nobel Center på Blasieholmen. Nobelstiftelsens uppfattning redovisades vid Höstgillet av projektledaren Susanne Lindh. Vid den följande diskussionen framfördes stark kritik rörande behovet av byggnaden, dess placering, storlek och utformning. Gillemedlemmar som är kritiska eller bara intresserade kan få ytterligare upplysningar på www.facebook.com/bevarablasieholmen. Än är det inte för sent att få ändringar av planerna till stånd!

Stockholms-Gillet kommer självfallet att följa dessa och andra frågor som rör förhållandena i vår stad. Gillet är inte motståndare till förändringar. Staden utvecklas och måste anpassas efter förhållandena. Men vissa miljöer bör bevaras och hänsyn måste tas till de värden som berörs även av behövliga förändringar. Gillets medlemmar har sannolikt inte alltid samma uppfattning i sakfrågorna. Min önskan är att Gillet ska bidra till att alla får ett bra underlag för att engagera sig i aktuella Stockholmsfrågor och delta i debatten. Ju fler Gillemedlemmar som tar ton, desto bättre!

*Richard Ljungqvist
Ålderman*

**Vårgillet äger rum den 27 maj,
höstgillet planeras till den 28 oktober!**